

**Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.**
Jilská 1, Praha 1
Tel./fax: +420 286 840 129
E-mail: jan.cervenka@soc.cas.cz

Význam očekávaného blahořečení Jana Pavla II. z pohledu veřejnosti v středoevropském srovnání – duben 2011

Technické parametry

Výzkum:	<i>Naše společnost 2011, v11-04</i>
Realizátor:	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
Projekt:	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
Termín terénního šetření:	<i>4. – 11. 4. 2011</i>
Výběr respondentů:	<i>Kvótní výběr</i>
Kvóty:	<i>Region (Oblasti NUTS 2), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
Zdroj dat pro kvótní výběr:	<i>Český statistický úřad</i>
Reprezentativita:	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Počet dotázaných:	<i>979 (z toho 929 starších 18 let)</i>
Metoda sběru dat:	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
Výzkumný nástroj:	<i>Standardizovaný dotazník</i>
Otázky:	<i>CE.22</i>
Zveřejněno dne:	<i>29. dubna 2011</i>
Zpracoval:	<i>Jan Červenka</i>

V dubnu tohoto roku CVVM zjišťovalo, jak občané pohlížejí na chystané blahořečení předchozího papeže Jana Pavla II. Pod zastřešením CEORG¹ byl výzkum na toto téma v průběhu března a dubna 2011 realizován též v Polsku², Maďarsku³ a na Slovensku⁴.

Všem dotázaným byla položena otázka, nakolik bude podle jejich názoru očekávané blahořečení Jana Pavla II. důležitou událostí pro ně samotné a pro jejich rodinu, stejně jako pro širší společenství v podobě lidí žijících v jejich zemi, pro Evropu a pro celý svět.⁵

¹ C E O R G [The Central European Opinion Research Group] zahrnuje tři instituce zabývající se výzkumem veřejného mínění v České republice [CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i. - Centrum pro výzkum veřejného mínění Sociologického ústavu AV ČR], v Maďarsku [TÁRKI - Társadalomkutató Intézet és Társadalomkutató Informatikai Egyesülés] a v Polsku [CBOS - Centrum Badania Opinii Społecznej].

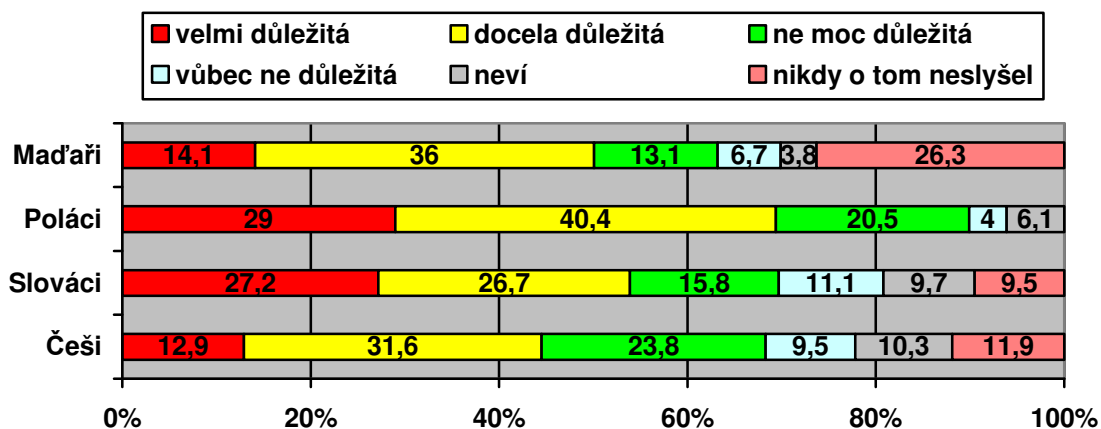
² V Polsku šetření proběhlo ve dnech 10. až 17. 3. 2011 na reprezentativním souboru 1109 respondentů ve věku od 18 let.

³ V Maďarsku proběhl sběr dat v termínu od 10. do 20. 3. 2011 na reprezentativním souboru 1012 respondentů ve věku od 18 let.

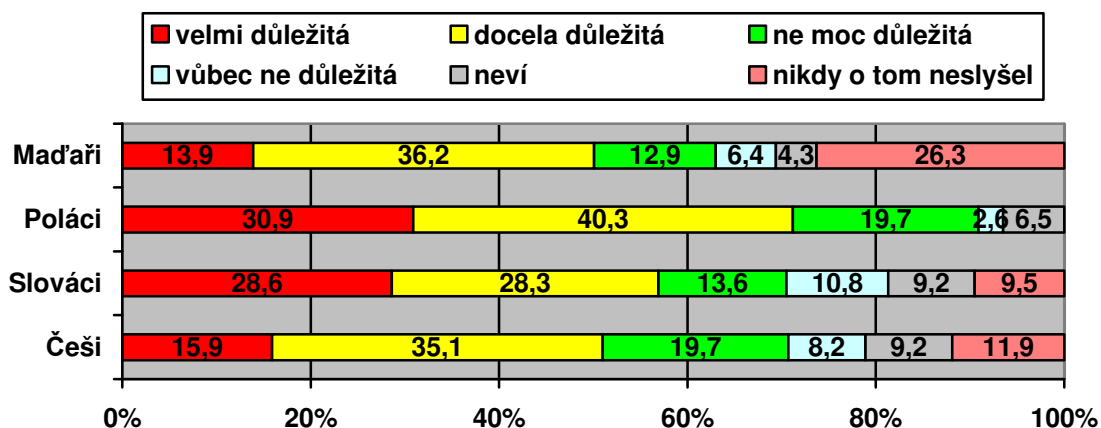
⁴ Na Slovensku sběr dat realizovala agentura FOCUS ve dnech od 5. do 12. 4. 2011. Dotazováno bylo 1017 respondentů ve věku od 18 let.

⁵ Znění otázky: „Jaký je Váš názor na očekávané blahořečení Jana Pavla II.? Domníváte se, že to bude důležitá nebo nedůležitá událost pro a) svět, b) Evropu, c) lidi v naší zemi, d) Vaši rodinu, e) Vás?“

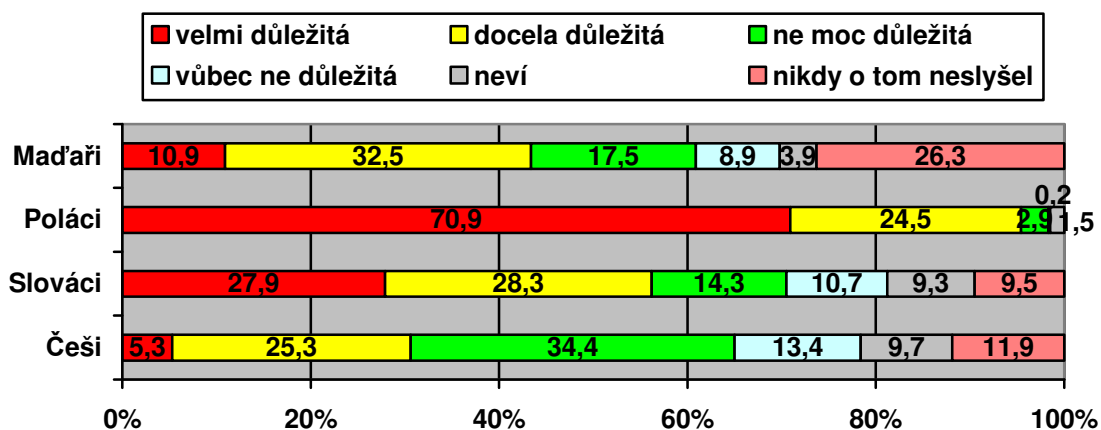

Graf 1a: Důležitost beatifikace Jana Pavla II. pro svět (%)⁶

Graf 1b: Důležitost beatifikace Jana Pavla II. pro Evropu (%)

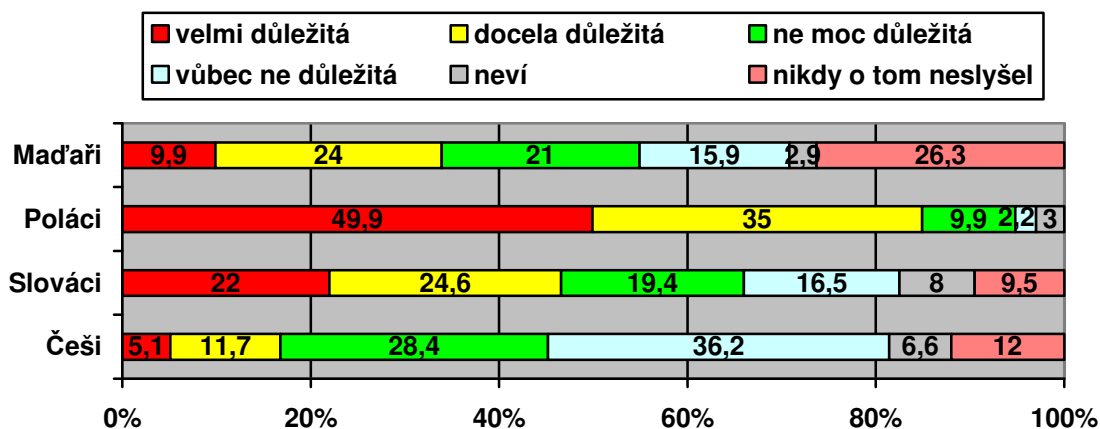

Graf 1c: Důležitost beatifikace Jana Pavla II. pro lidi v naší zemi (%)

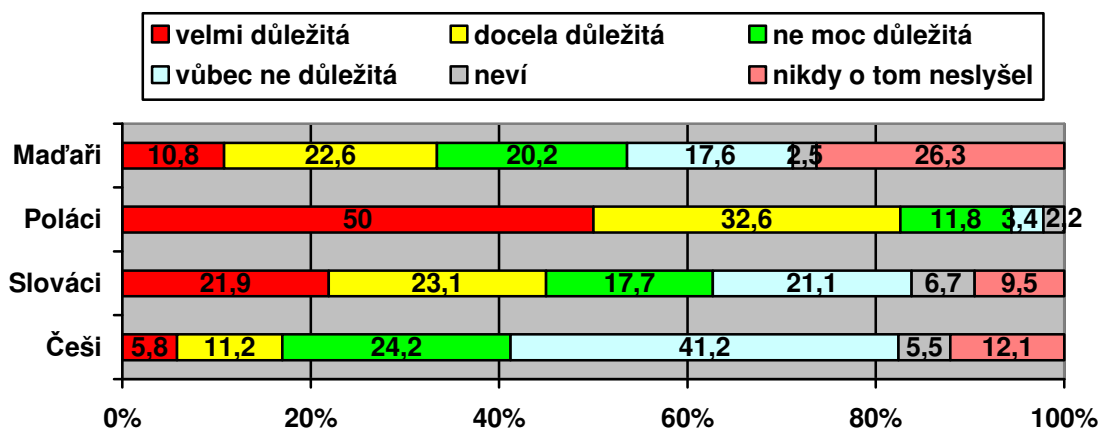

⁶ Údaje v grafech 1a až 1e za Českou republiku zahrnují pouze respondenty starší 18 let.

Graf 1d: Důležitost beatifikace Jana Pavla II. pro Vaši rodinu (%)

Graf 1e: Důležitost beatifikace Jana Pavla II. pro Vás (%)

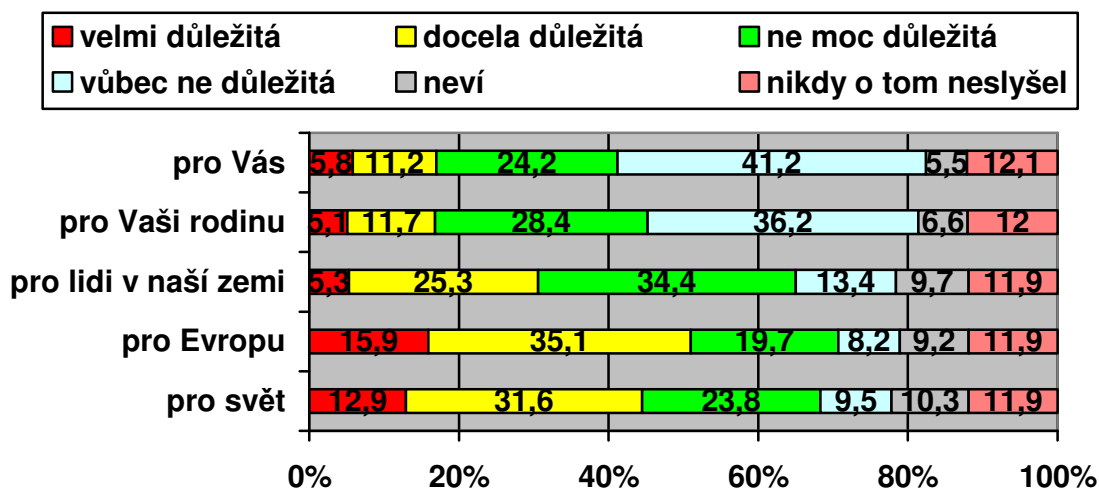

Výsledky zachycené v sérii grafů 1a až 1e ukazují, že obyvatelé jednotlivých středoevropských zemí, kde srovnatelný výzkum proběhl, vnímají nadcházející blahořečení předchozího papeže Jana Pavla II., respektive význam této události velmi rozdílně. Prvním markantním rozdílem v tomto ohledu je již samotná úroveň povědomí o této očekávané události, kterou ve výsledcích nepřímo odráží podíl spontánních odpovědí „nikdy jsem o tom neslyšel“. Zatímco v Polsku, z něhož Jan Pavel II. pocházel a kde se ke katolické církvi hlásí zhruba devět z deseti obyvatel, se takové odpovědi vůbec neobjevily, v Maďarsku, kde římská katolická církev tvoří asi polovinu populace a kde chybí i jakákoli národní či etnicko-jazyková spřízněnost s původem slovanským papežem, to uvedla více než čtvrtina dotázaných. Na Slovensku a v Česku byly podíly těch, kdo o tom nikdy neslyšeli, statisticky srovnatelné na úrovni okolo jedné desetiny.

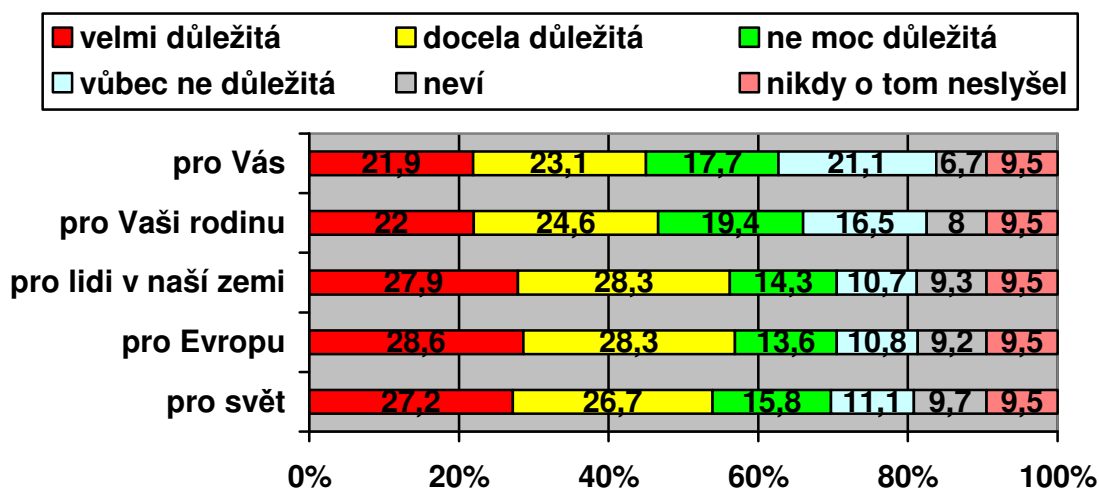
Míra důležitosti, kterou lidé v jednotlivých zemích očekávané beatifikaci Jana Pavla II. přisuzují, pak velmi výrazně koresponduje s mírou religiozity či náboženskou skladbou těchto zemí. Ve všech ohledech jednoznačně největší význam této události celkem pochopitelně přikládají Poláci, přičemž v národním a osobním či rodinném kontextu byl rozdíl oproti všem ostatním zemím ještě podstatně výraznější, než tomu bylo v případě světa a Evropy. S odstupem za nimi vždy na druhém místě pak v tomto ohledu byli obyvatelé Slovenska, kde rovněž věřící katolíci tvoří zhruba třípětinovou většinu. I v tomto případě byl přítom rozdíl mezi Slováky a obyvateli dvou zbývajících zemí regionu větší

v případě položek reprezentujících národní či individuální rovinu než tomu bylo v případě světa či Evropy. Maďari a Češi pak připisují této události dosti podobně velkou důležitost v Evropském kontextu, když za velmi či docela důležitou událost beatifikaci Jana Pavla II. označila prakticky shodně polovina dotázaných, ovšem opačné mínění, že blahorečení Jana Pavla II. je „ne moc důležité“ nebo dokonce „vůbec ne důležité“, vyjadřovali Češi častěji než Maďari (27,9 % proti 19,3 %). V ostatních případech obyvatelé relativně religióznějšího Maďarska hodnotí blahorečení Jana Pavla II. jako důležitou událost podstatně častěji než Češi, mezi nimiž katolíci tvoří jen o málo více než čtvrtinu, zatímco tři lidé z pěti jsou bez vyznání.

Graf 2a: Důležitost beatifikace Jana Pavla II. - ČR (%)⁷

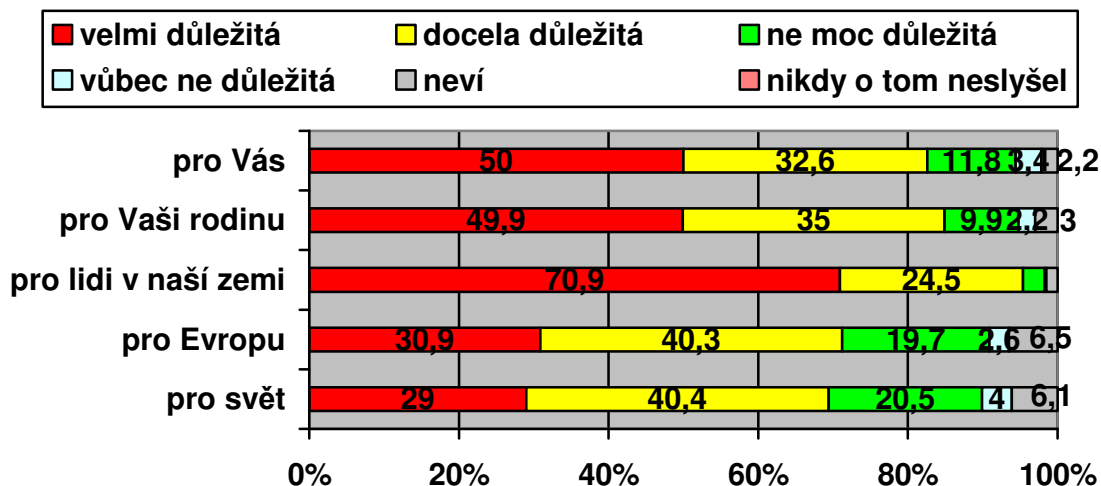

Graf 2b: Důležitost beatifikace Jana Pavla II. - Slovensko (%)

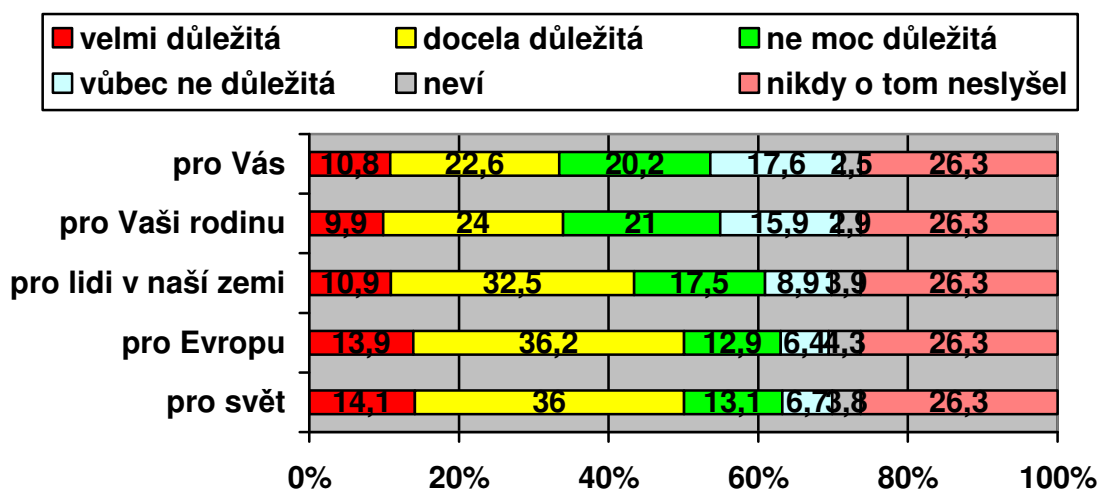

⁷ Údaje v grafu zahrnují pouze respondenty starší 18 let.

Graf 2c: Důležitost beatifikace Jana Pavla II. - Polsko (%)

Graf 2d: Důležitost beatifikace Jana Pavla II. - Maďarsko (%)

Poněkud jiný úhel pohledu na získané výsledky přináší série grafů 2a až 2d, která ukazuje srovnání přisuzované důležitosti očekávaného blahorečení Jana Pavla II. v dílčích zkoumaných rovinách v rámci jednotlivých zemí. V případě České republiky a také Maďarska můžeme vidět, že lidé přisuzují beatifikaci Jana Pavla II. zřetelně vyšší důležitost v evropském či světovém kontextu než v kontextu národním, v němž je pak tato událost hodnocena jako důležitější než v rovině individuální. Češi přitom na rozdíl od Maďarů vyzdvihují evropský kontext podstatně častěji než kontext světový a rozdíly v přisuzované důležitosti celé události v dílčích rovinách jsou v jejich případě výraznější než u Maďarů. Naopak Slováci hodnotili důležitost chystaného blahorečení v světovém, evropském i národním kontextu navzájem dosti podobně, přičemž připisovaná důležitost celé záležitosti v rovině individuální z jejich pohledu byla jen mírně snižena oproti důležitosti přisuzované v rámci širěji definovaného společenství. Poláci, kteří jako jediní přisuzují výraznou nadpoloviční většinou velkou důležitost beatifikaci Jana Pavla II. ve všech zkoumaných rovinách, pak národnímu i individuálnímu kontextu přikládají zřetelně větší váhu než kontextu světovému i evropskému. Jednoznačně dominantní rovinou z jejich pohledu je ovšem rovina

národní, v níž za velmi důležitou událost blahořečení Jana Pavla II. označilo sedm z deseti dotázaných Poláků a za docela důležitou pak ještě další čtvrtina. To zřejmě souvisí jak s původem Jana Pavla II., tak s faktem, že Polsko je všeobecně vnímáno jako silně religiózní katolická země.

Podrobnější analýza dat za Českou republiku ukázala, že ve všech ohledech výrazně vyšší důležitost očekávanému blahořečení Jana Pavla II. přisuzují respondenti, kteří se hlásí k římskokatolické církvi.